

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Aan de diverse vergunninghouders
p/a Nederlandse Vissersbond
t.a.v. [REDACTED]
Het Spijk 20
8321 WT URK

Datum 18 juni 2025
Betreft Besluit; Wet natuurbescherming; Nederlandse garnalenvissers;
collectieve stikstoftoetsing

Besluit

Geachte heer/mevrouw,

Per brief van 30 juni 2022 (door mij ontvangen op 30 juni 2022) heeft u, middels penvoering vanuit de Nederlandse Vissersbond (hierna: uw vertegenwoordiger), een aanvraag gedaan voor een individueel op uw (bedrijfs-)naam gestelde vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor het vissen op garnalen met het sleepnet (conventionele garnalenvistuig) alsmede met het bordennet en de Seewing in diverse Natura 2000-gebieden.

De vergunning wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2045.

Op de lijst van individuele vergunninghouders (bijlage 1 bij onderhavig besluit) is, gekoppeld aan uw specifieke vermelding, aangegeven met welk vaartuig u deze visserij wilt gaan ondernemen. Onderhavig besluit is individueel gericht aan elk van de op deze lijst voorkomende natuurlijke personen en bedrijven en is dus specifiek op naam gesteld. U wordt in het navolgende ofwel rechtstreeks geadresseerd danwel als 'de vergunninghouder' benoemd.

Per brief van 13 juli 2022 heb ik uw vertegenwoordiger in de gelegenheid gesteld om de ingediende individuele aanvragen aan te vullen. Hierop is per brief van 8 september 2022 gereageerd. Op een hierop volgend aanvullingsverzoek van 5 oktober 2022 heeft uw vertegenwoordiger op 29 november 2022 gereageerd. Daarop volgde op 18 april 2023 wederom een aanvullingsverzoek waarop uw vertegenwoordiger op 30 juni 2023 heeft gereageerd.

Ik heb uw vertegenwoordiger per brief van 8 juli 2023 verzocht om o.a. de hierboven genoemde ingezonden documenten te verduidelijken c.q. aan te vullen. Per brief van 12 september 2023 heeft uw vertegenwoordiger deze aanvullende informatie ingestuurd. Per brief van 27 september 2023 volgde weer een aanvullingsverzoek. Onder herhaaldelijke verlenging van de daartoe gestelde

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Cluster Natuurvergunningen

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6011 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/lvvn

Behandeld door

[REDACTED]

T [REDACTED]

Ons kenmerk

DGNV-NV / 97473333

Zaaknummer

ZK-0000095130

Uw kenmerk

20375857; 20378026;

20380321; 20388339

Bijlage(n)

15

termijnen ontving ik op 19 april 2024 een geactualiseerde versie van de Passende Beoordeling (hierna: PB).

Ons kenmerk
DGNV-NV / 97473333

Gedurende de hierop volgende periode heeft u een nieuwe koers op de vereiste stikstoftoets verkend en ook ingezet.

U heeft in de week van 10 maart 2025 diverse van de relevante stukken definitief gemaakt en een laatste formele brief met uw definitieve uitgangspunten voor de aanvraag ingestuurd.

Gedoogbeschikkingen

Op 22 december 2022 is aan u, onder strikte voorwaarden, een gedoogbeschikking verstrekt. Deze beschikking had een looptijd tot 1 oktober 2023. Op 26 september 2023 is een nieuwe (tweede) gedoogbeschikking afgegeven. Deze beschikking had een looptijd van 1 oktober 2023 tot en met 31 december 2024. Op 17 december 2024 is wederom een gedoogbeschikking afgegeven. Deze gedoogbeschikking heeft een looptijd tot 1 juli 2025.

Procedure

Op deze aanvraag is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), toegepast. Het besluit tot toepassing is gepubliceerd in de Staatscourant van 24 december 2021, stcrt-2021-50392.

Het ontwerpbesluit is bekend gemaakt in de Staatscourant van 17 maart 2025, stcrt-2025-9167.

Het ontwerpbesluit heeft van 18 maart 2025 tot en met 29 april 2025 ter inzage gelegen. Hierop zijn drie zienswijzen ontvangen. In de als bijlage bij onderhavig besluit gevoegde Nota van Antwoord zijn deze zienswijzen weergegeven inclusief mijn reactie daarop. Daar waar het onderhavige besluit afwijkt van het ontwerpbesluit is dit expliciet in de Nota van Antwoord aangegeven.

1. AANVRAAG

1.1 Onderwerp

De door u voorgenomen activiteiten zijn in meer detail beschreven in de aangeleverde PB. Deze maakt onderdeel uit van de vergunning en is als bijlage bij dit besluit gevoegd.

De beoogde vislocaties bevinden zich binnen de Natura 2000-gebieden Waddenzee, Noordzeekustzone, Voordelta, Westerschelde & Saeftinghe, Oosterschelde en Vlake van de Raan.

1.2 Bevoegdheid

Op basis van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb en de artikelen 1.2 en 1.3, lid 1, sub f onder 2 van het Besluit natuurbescherming ben ik bevoegd om te beslissen op uw vergunningaanvraag. De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

1.3 Overgangsrecht

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De aanvraag is ingediend onder de Wnb. Op grond van het overgangsrecht van de Omgevingswet handelt het bevoegd gezag een aanvraag van vóór 1 januari 2024 af op grond van het oude recht. Dit betekent dat het bevoegd gezag een besluit neemt op basis van de Wnb en dat de Wnb/wetgeving van vóór 1 januari 2024 van toepassing blijft totdat het besluit onherroepelijk is.

1.4 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteiten kunnen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de betrokken Natura 2000-gebieden, significante gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Daarom geldt een vergunningplicht op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

Bestaand gebruik

In de vergunningaanvraag wordt door uw vertegenwoordiger gesteld dat in de inmiddels geëxpireerde voorgaande Wnb-vergunning voor de garnalenvisserij met betrekking tot stikstofemissies uitdrukkelijk gesteld is dat de garnalenvisserij een reeds lang bestaande activiteit is (van voor de referentiedata) en dat de bijdrage vanuit deze visserij aan de stikstofdepositie daarom tot de achtergronddepositie behoort. In dat verband is, aldus uw vertegenwoordiger, destijds geconcludeerd dat daarom berekeningen met AERIUS-calculator niet vereist zouden zijn.

Daaraan wordt door uw vertegenwoordiger nog toegevoegd dat een dergelijke berekening ook achterwege kan blijven omdat geen sprake is van een toename of wijziging van de activiteit. Op dit moment is voor uw vertegenwoordiger niet duidelijk waarom vanuit het Ministerie van LNV (inmiddels: het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (hierna: LNVN) inmiddels het standpunt geldt dat geen sprake is van een reeds voor de referentiedatum bestaande activiteit. De PAS-uitspraak kan daarvoor, aldus uw vertegenwoordiger, geen verklaring zijn, nu in de vorige aanvraag geen beroep is gedaan op, in de PB van het PAS, beoordeelde depositieruimte.

Gesteld wordt dat de huidige toestemmingen in de vorm van visvergunningen voor de garnalenvisserij reeds voor de relevante referentiedata zijn uitgegeven. Daarna heeft m.b.t. deze visvergunningen nooit meer een inhoudelijke afweging plaatsgevonden. Deze vergunningen zijn voor onbepaalde tijd verleend en vormen daarmee, aldus uw vertegenwoordiger, bestaande rechten hetgeen ook wordt bevestigd door de Tenderregeling Garnalenvisserij Waddenzee, waarin ook is aangegeven dat het gaat om vergunningen voor onbepaalde tijd. Daarom is uw vertegenwoordiger van mening dat bij een gelijkblijvende of afnemende visserij-inzet op voorhand geen sprake kan zijn van significante gevolgen voor de betrokken Natura 2000-gebieden.

In dit verband merk ik op dat het op dit specifieke vraagstuk door het toenmalige Ministerie van LNV aan de Landsadvocaat gevraagde advies, actief met uw vertegenwoordiger gedeeld is. Voor de inhoud ervan verwijs ik naar het stuk welke tevens met de Tweede Kamer is gedeeld als bijlage bij de beantwoording van vragen van de Kamerleden Valstar, Van Campen, Bisschop, Grinwis en Boswijk over 'bestaand gebruik' in relatie tot de toetsing van de garnalenvisserij

aan de Wet natuurbescherming (Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023, nr. 2564).

Op deze basis alsmede op basis van meer recente jurisprudentie (ABRvS, 18 december 2024, ECLI:NL:RVS:2024:4923) ben en blijf ik van mening dat in het onderhavige geval geen beroep gedaan kan worden op een bestaand recht danwel op een specifieke referentiesituatie. Vanuit uw vertegenwoordiger is ook geen nadere onderbouwing van een beroep op een dergelijk bestaand recht ontvangen, zulks in reactie op de door de Landsadvocaat gegeven aanwijzingen daarop.

1.5 Project & Passende Beoordeling

1.5.1. Project met mogelijk significante gevolgen

De activiteiten waarvoor vergunning wordt aangevraagd, betreffen een project in de zin van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb, omdat zij (afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten) kunnen leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de voorgenoemde Natura 2000-gebieden.

1.5.2. Passende beoordeling

Voor een project dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten kan leiden tot significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan alleen een vergunning verleend worden, als de aanvrager een PB heeft overgelegd waaruit, zonder redelijke wetenschappelijke twijfel, geconcludeerd kan worden dat het project niet zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betreffende Natura 2000-gebied. De met de aanvraag meegezonden PB toetst de mogelijke effecten voor de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen voor deze gebieden.

1.6 Natura 2000-beheerplannen

De garnalenvisserij wordt in de diverse betrokken Natura 2000-beheerplannen genoemd.

Natura 2000-beheerplannen Waddenzee, Noordzeekustzone, Voordelta en Vlake van de Raan

De in deze vier Natura 2000-beheerplannen vastgelegde generieke visserijvoorwaarden voor deze Natura 2000-gebieden zijn door mij, waar (nog) relevant en in praktische zin (qua naleving en toezicht) voldoende uitvoerbaar, verwerkt in diverse voorschriften en beperkingen. Daar waar zij ook relevantie hebben voor de overige Natura 2000-gebieden zullen zij van algemene strekking zijn.

Natura 2000-beheerplannen Oosterschelde en Westerschelde & Saeftinghe

In beide beheerplannen staan geen specifieke passages of aanwijzingen in relatie tot de garnalenvisserij.

2. UITVOERING VISSERIJ

2.1 Afbakening formeel beschikbaar visgebied

De beoogde visserij vindt plaats in de voorgenoemde Natura 2000-gebieden. Delen van deze gebieden zijn (geheel of gedeeltelijk) gesloten voor deze visserij.

In onderstaande volgt een overzicht van de reeds voor de garnalenvisserij geheel, gedeeltelijk, jaarrond of periodiek gesloten gebieden binnen de betreffende Natura 2000-gebieden.

2.1.1 Toegangbeperkende Besluiten

Voor het specifieke afzonderlijke regime wordt hier verwezen naar de inhoud van de relevante Toegangbeperkende Besluiten (hierna: TBB's). Meer specifiek zijn hier, op het moment van schrijven, relevant: het TBB Noordzeekustzone, het TBB Middelplaat en Slikken van Voorne, het TBB Hinderplaat, Bollen van de Ooster en Bollen van het Nieuwe Zand. Deze sluitingen kennen een specifieke autonome grondslag in de Wet natuurbescherming, inmiddels Omgevingswet. Toezicht en handhaving vindt dan ook eigenstandig vanuit de desbetreffende kaders plaats en staat buiten het onderhavige vergunde regime. Wel worden de zogenoemde 'blackbox-data' tevens benut voor het toezicht en handhaving op de betreffende TBB's. Zulks in combinatie met de projectie van deze data in de zogenoemde 'Visserijmonitor'.

In relatie tot het TBB Noordzeekustzone gelden er enkele specifieke overwegingen en beslissingen die in de context van de onderhavige vergunning hun beslag krijgen (want zo bepaald in het betreffende TBB).

Zone II-gebieden

Met betrekking tot zone II is in het TBB Noordzeekustzone bepaald dat deze gesloten blijven voor de garnalenvisserij vanuit het voorzorgsbeginsel, ter borging dat de resteffecten van de garnalenvisserij de verbeteropgave van het habitatype H1110B in ieder geval niet in de weg zullen staan. Daarbij is in dit TBB aangegeven dat de zone II-gebieden weer opengesteld kunnen worden indien de resultaten van de, ten tijde van de vaststelling van dit TBB nog lopende onderzoeken, de conclusie kunnen onderbouwen dat de garnalenvisserij de ontwikkelingspotentie van het habitatype H1110B in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone niet nadelig zal of kan beïnvloeden. In dat geval kan volgens het TBB, op basis van een Nb-wetvergunning (thans Wnb-vergunning), garnalenvisserij weer toegestaan worden in de zone II-gebieden.

Verwijzend naar de bevindingen van de in de PB aangehaalde onderzoeken kan geconcludeerd worden dat het vanuit het voorzorgsbeginsel in relatie tot de relevante instandhoudingsdoelen verantwoord is om de zone II-gebieden gecontinueerd open te houden voor de garnalenvisserij (deze gebieden waren ook onder de voorgaande Wnb-vergunning en opvolgende gedoogbeschikkingen opengesteld). Een hierop gerichte bepaling is aan de onderhavige vergunning verbonden.

Zone III-gebieden

In het TBB Noordzeekustzone wordt met betrekking tot de zone III-gebieden gesteld dat deze verboden zijn voor bodemberoerende visserij en andere bodemberoerende activiteiten, met uitzondering van visserij volgens de best beschikbare technieken en visserijpraktijk, welke is vastgelegd in een Nb-wetvergunning (thans Wnb-vergunning).

Ten aanzien van de zone III-gebieden gaat uw vertegenwoordiger er, gelet op de inhoud van het Toetsingskader Best Beschikbare Techniek (bijlage 3 bij de onderhavige vergunning), vanuit dat het traditionele garnalenvistuig op dit moment gecontinueerd beschouwd dient te worden als de best beschikbare vistechniek.

Wat betreft de Seewing gaat uw vertegenwoordiger, zoals ook in de PB is beschreven, ervan uit dat deze vooralsnog beschouwd dient te worden als een vergelijkbare techniek als het traditionele garnalenvistuig en dus onder hetzelfde regime als het traditionele vistuig dient te vallen.

Ik onderschrijf het voorgaande en heb een hierop gericht voorschrift aan de onderhavige vergunning verbonden.

In de aanvraag is verzocht om in de aangevraagde vergunningen de in het Noordzeekustvisserijakkoord van 2017 overeengekomen aanpassing van de huidige zonering over te nemen.

In dit verband merk ik op dat dit een eigenstandige besluitvorming in relatie tot het TBB Noordzeekustzone vereist, inclusief een proces van inspraak en adequate ecologische onderbouwing; een aanpassing kan dus niet geëffectueerd worden via de onderhavige vergunning.

2.1.2 Uitvoeringsregeling visserij

Ik wijs ten behoeve van toezicht en handhaving tevens volledigheidshalve op de aanwezigheid van sluitingsregimes op grond van de Uitvoeringsregeling visserij.

De hieronder genoemde sluitingen kennen een geheel andere grondslag dan de Wnb (inmiddels Omgevingswet) en worden hier niet in detail besproken. Toezicht en handhaving vindt eigenstandig vanuit de desbetreffende kaders plaats en staat buiten het onderhavige vergunde regime, maar betekent effectief wel een feitelijke verkleining van het beschikbare visgebied voor de garnalenvisserij.

De betreffende bijlagen zijn vindbaar via de vindplaats van de Uitvoeringsregeling Visserij:

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0024539/2023-04-01>

- Bijlage 3: het referentiegebied in de Waddenzee (Rottumeroog- en plaat)
- Bijlage 3a: diverse gesloten onderzoeksgebieden in de Vlake van de Raan.
- Bijlage 3b: gesloten gebied in de Voordelta
- Bijlage 6a: diverse gesloten gebieden in de Waddenzee ('Viswad'-gebieden)

2.1.3 Vrijwillige beperking beschikbaar visgebied middels uw vergunningaanvraag

Uw vertegenwoordiger heeft aangegeven dat u, daar waar u gerechtigd bent te vissen in de Waddenzee, vrijwillig afziet van het vissen op garnalen in specifieke gebiedsdelen van het Natura 2000-gebied Waddenzee.

In relatie tot die gebieden is er een onderscheid gemaakt tussen de zogenoemde gebieden I, II en III. Ten aanzien van deze deelgebieden I en III heeft uw

vertegenwoordiger aangegeven dat u, waar voor u relevant, permanent (I) danwel gedurende de maand augustus (III-deelgebied Mepen-Krommebalg, uitgezonderd het doorgaand vaarwater) niet op garnalen zult vissen.

De kaartbeelden en coördinaten zijn als bijlage 4 bij onderhavig besluit gevoegd. Met doorgaand vaarwater wordt de betonde vaargeul in het betreffende III-gebied als begrenzing aangehouden.

2.1.4 Enkel sublitoraal visgebied

In een aan onderhavige vergunning verbonden voorschrift is bepaald dat enkel gevestigd mag worden in de sublitorale delen van de desbetreffende Natura 2000-gebieden. Het sublitoraal bestaat uit de niet-droogvallende gebieden, zoals weergegeven op de meest recente hydrografische kaarten (de 1800-serie afkomstig van de Dienst der Hydrografie van het Ministerie van Defensie), inclusief de niet-droogvallende geultjes, die niet zijn ingetekend op die kaarten, in droogvallende gebieden.

2.1.5 Spuikommen

Gebleken is dat een aantal van de vissers en bedrijven die onder de laatste gedoogbeschikking vielen, sinds begin 2024 aanzienlijke hoeveelheden aan spiering hebben gevangen en aangeland. Deze visserij ondernamen zij specifiek in de spuikommen van Den Oever en Kornwerderzand.

De betreffende verantwoordelijke personen hebben verklaard deze spiering slechts als bijvangst in de garnalenvisserij aan te land. De geregistreerde aangelande hoeveelheden aan spiering zijn evenwel disproportioneel ten opzichte van de hoeveelheid aan gevangen garnalen. In sommige registraties ontbrak de vangst van garnalen volledig en betrof het enkel de vangst van spiering.

Ook zijn de beide genoemde spuikommen, vanwege hun diepte, op geen enkele wijze een reguliere locatie om op garnalen te vissen; de locaties zijn juist bij uitstek locaties waarop, voorheen, zeer gericht op spiering werd gevestigd. De waargenomen vaarbewegingen zijn, tot slot, door de betrokken toezichthouders aangemerkt als kenmerkend voor het vissen op spiering.

Gezien het zeer grote (en in zeer veel gevallen exclusieve) aandeel van spiering in de geregistreerde vangsten concludeer ik dat van enkel een bijvangst van spiering binnen een als garnalenvisserij gepresenteerde visserij, geen sprake is. Er is daarmee aanleiding voor mij om, vanuit het voorzorgsbeginsel, de beide locaties van de aangevraagde vergunning uit te sluiten. Deze locaties vallen dus expliciet buiten de reikwijdte van deze vergunning. De omschrijving van deze locaties is als separate bijlage bij onderhavige vergunning gevoegd.

Deze aanpassing geeft de betrokken toezichthouders en handhavers een rechtstreekse titel om op te treden tegen de voorgenoemde visserij-activiteiten, zijnde een als garnalenvisserij gepresenteerde maar effectief een gerichte visserij op spiering. Het door toezichthouders waarnemen van visserij op spiering met een garnalenvistuig in de voorgenoemde spuikommen zal tot een onmiddellijke passende bestuursrechtelijke actie leiden. De betreffende vergunninghouder zal

een last onder dwangsom aangezegd krijgen vanwege het ontbreken van een voor deze locaties geldende natuurvergunning voor de garnalenvisserij.

2.2 Additionele verduurzamingsmaatregelen

U kiest er, via uw vertegenwoordiger (net als in relatie tot de voorgaande natuurvergunning) ook nu weer voor om diverse vrijwillig ondernomen verduurzamingsmaatregelen binnen uw aanvraag als uitgangspunt voor de PB te nemen. Er zijn vanuit dat gegeven diverse (technische) bepalingen aan de onderhavige vergunning verbonden ter vastlegging van hetgeen u op dit punt vrijwillig ten uitvoer zult brengen. De bijkomende positieve werking van deze verduurzamingsmaatregelen in relatie tot de relevante Natura 2000-waarden is beschreven in de PB. Ik volsta op dit punt met een verwijzing naar de PB.

3. WEGING PASSENDE BEOORDELING

Ten behoeve van de aanvraag is een zeer uitgebreide PB aangeleverd die de effecten van de activiteiten van een willekeurige individuele garnalenvisser in diverse Natura 2000-gebieden beschrijft en óók de collectieve effecten van alle garnalenvissers tezamen beschouwt qua o.a. bodemberoering en verstoring. Het te toetsen aspect 'stikstof' is voor een deel van de groep van vergunninghouders op een collectieve basis beschouwd in twee separate daarop gerichte stikstof-PB's.

In de PB wordt reeds aan de voorkant van de uitgevoerde analyses uitgegaan van een specifiek visgebied welke deels is ingeperkt vanuit de werking van al eerder vastgestelde TBB's alsmede vanuit diverse andere kaders (waaronder de gesloten gebieden op grond van de Uitvoeringsregeling visserij). Het daarmee resterende specifieke visgebied betreft dus de feitelijk te toetsen geografische omvang van de garnalenvisserij in de betrokken Natura 2000-gebieden.

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied en de inventarisatie van mogelijke gevolgen van de betreffende visserij op de relevante beschermde natuurwaarden in de PB, op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Ik ben tevens van mening dat de analyses in de aangeleverde PB afdoende en juist zijn. In de PB is, in mijn visie, uitgegaan van de beste wetenschappelijke inzichten met betrekking tot de garnalenvisserij. Het is inherent aan ecologisch wetenschappelijk onderzoek dat er altijd onzekerheden over exacte effecten en effectrelaties (kunnen) resteren (die weer nader onderzoek vergen).

Bij de beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Wnb gaat het om het op basis van de best beschikbare kennis kunnen uitsluiten van significante gevolgen op instandhoudingsdoelen. Dit is in onderhavig geval ook gebeurd. In de PB wordt op verschillende punten die door wetenschappers zijn aangedragen, nader ingegaan. Hiervoor verwijs ik naar de als bijlage bij onderhavig besluit gevoegde PB. Ik volsta met een dergelijke verwijzing in plaats van het herhaald weergeven van de daarin vervatte analyses die ik onderschrijf.

In onderstaande ga ik aanvullend nog op enkele, meer inhoudelijke, elementen in die in mijn visie nog een expliciete bespreking, analyse en afweging vereisen.

Bodemberoering (algemeen)

Op grond van de in de PB beschreven relevante wetenschappelijke studies is binnen de onderhavige toetsing de vraag aan de orde of eventuele effecten op de bodemfauna die niet (of in beperkte mate) statistisch aantoonbaar zijn vanwege de grote ruimtelijke en temporele dynamiek in de bodemfauna, beschouwd kunnen worden als significante gevolgen.

In de bespreking van de effecten van bodemberoering op habitattypen H1110 en H1130 komt uit Glorius *et al.* (2018) naar voren dat herstel van bodemfauna een langzaam proces is dat, mogelijk, pas na vijf tot tien jaar waargenomen wordt. Ik heb eerder aan Wageningen Marine Research (hierna: WMR) verzocht om een reactie op dit onderzoek te geven. Zij heeft in een notitie van 15 mei 2019 het volgende gesteld: *"het onderzoek van Glorius et al. (2018) betreft een studie van twee geulen in een gebied bij Rottum welke gesloten is voor alle vormen van bodemberoerende visserij en twee geulen buiten dit gebied die niet gesloten zijn. De ontwikkeling van de bodemfauna in de geulen is daarbij gemonitord. Het doel van de studie was niet om statistisch onderbouwde oorzakelijke verbanden aan te tonen voor de verschillen; waargenomen verschillen kunnen daarom niet worden verklaard door beroering of toeval. De onderzoeksresultaten zeggen alleen iets over het specifiek onderzochte gebied met zijn eigen specifieke abiotische omstandigheden en daaruit kunnen dus geen bredere conclusies over het herstel van visserijeffecten bij beëindigen van deze visserij worden getrokken"*, aldus WMR.

In de PB is, in mijn visie, terecht aangegeven dat de term 'significant' uit artikel 6 lid 3 van de Habitatrictlijn niet in zijn statische betekenis maar in zijn kwalitatieve betekenis begrepen en geïnterpreteerd dient te worden. Uit wetenschappelijke literatuur komt naar voren dat de effecten van bodemvisserij in gebieden met een hoge natuurlijke dynamiek geringer zijn dan in minder dynamische gebieden. Er worden verschillende experimenten en onderzoeken in de PB aangehaald: het BACI-experiment in 6 gebieden, het Voordelta-experiment en het Molenrak-experiment (2012-2014), het onderzoek Ecoplot Waddenzee, het PMR-NCV onderzoek, het onderzoek gesloten gebieden Westelijke Waddenzee, het onderzoek 'Ecologische & morfologische effecten van bodemberoering', de notitie 'Impact bodemberoering door garnalenvisserij in de Waddenzee', het onderzoek naar bodemfauna in en rondom het Prinses Amalia windpark, het rapport Cranimpact 2023 en het rapport Eijsackers *et al.*, 2023. Uit geen enkele van de uitgevoerde experimenten en onderzoeken is gebleken dat soorten na bevissing geen levensvatbare component van het onderzochte habitatype meer uitmaken. Er worden soms wel (tijdelijke) verschuivingen in de samenstelling van de bodemgemeenschap waargenomen, maar deze verschuivingen zijn over het algemeen kleiner dan de verschuivingen die men in de tijd waarneemt en ook kleiner dan de verschillen die men tussen gebieden waarneemt.

Ik onderschrijf dan ook de stellingname in de PB dat effecten die vanwege de grote natuurlijke variabiliteit niet of maar korte tijd waarneembaar zijn, niet beschouwd kunnen worden als wezenlijke effecten op de natuurlijke kenmerken van een gebied en dus ook niet als significante gevolgen in de zin van artikel 2.7 van de Wnb. Dit mede doordat er reeds ten tijde van de aanwijzing van de betrokken gebieden als Natura 2000-gebied, al sprake van (garnalen)-

visserijactiviteiten in de verschillende gebieden. Hierdoor was er al geen sprake van een niet-verstoorde en/of volledig ongerepte bodemsituatie.

Bijvangst (algemeen)

Ik ben van mening dat de effecten van bijvangst voldoende beschreven en beargumenteerd zijn in de PB en merk daarover nog het volgende op.

De maatregelen die de, in de PB op dit punt geschetste mogelijke effecten op de relevante beschermde natuurwaarden, in aanzienlijke mate inperken/dempen zijn divers. Voor wat betreft de minimum maaswijdte en de toepassing van roterende spoelsorteerapparatuur gelden daarbij specifiek gerichte bepalingen op grond van de (Europese) visserij wet- en regelgeving. Daarnaast treffen de betrokken vissers ook vrijwillig verder beperkende maatregelen. Ik ben hier in het voorgaande reeds kort op ingegaan. Bijvangsten in de garnalenvisserij worden verder beperkt door het gebruik van een zeeflap.

Ten aanzien van bijvangst van jonge platvis, zoals schol en tong, wordt opgemerkt dat die visbestanden zich op de schaal van de Noordzee over het algemeen op een niveau van duurzame exploitatie bevinden, hetgeen onder meer betekent dat geen overbevissing plaats vindt. De Raad van de Europese Unie bepaalt elk jaar hoe hoog de quota voor deze soorten mogen zijn. Hierbij wordt gestreefd naar de maximale duurzame vangsthoeveelheid (MSY), en wordt getracht te voorkomen dat visbestanden door visserij in omvang achteruitgaan.

4. TOEZICHT & HANDHAVING: DE BLACKBOX

Alle houders van de onderhavige vergunning beschikken op hun vaartuig reeds over een zogenoemde 'blackbox'. De registraties in dit systeem zijn gecontinueerd van belang om afdoende toezicht op de getoetste en vergunde activiteit te houden. Ik heb daarom in dat kader diverse specifieke voorschriften aan onderhavig besluit verbonden.

Op afzienbare termijn zal overgestapt worden op een blackbox conform NTA 8390:2025. Ik heb de onderhavige vergunning reeds op die overgang ingericht middels een hierop specifiek gericht voorschrift.

5. ECOLOGISCHE VISUREN

Met de keuze voor een collectieve beschrijving van de ecologische effecten middels de aangeleverde PB en het bij uw vergunningaanvraag voegen van dit stuk als onderbouwing daarvan, kiezen de onderscheiden vergunninghouders ervoor om ook individueel gebonden te zijn aan het totaal aan aangevraagde 'ecologische visuren'. Een overschrijding door het vissen door het collectief van alle vergunninghouders heeft daarmee consequenties voor de individuele vergunninghouder.

In de PB zijn, meer specifiek, de door de Nederlandse (en Belgische) garnalenvissers gezamenlijk gerealiseerde visuren per Natura 2000-gebied over de jaren 2013 t/m 2024 opgenomen. Uit de in de PB opgenomen tabel valt af te lezen dat de visserij-inzet per Natura 2000-gebied over de jaren aanzienlijk fluctueert. Dit is ook het door mij waargenomen beeld onder de voorgaande Wnb-vergunning, meer specifiek vanuit de hierop door WMR verrichte intensieve

monitoring van de gerealiseerde visuren. Vanwege dit fluctuerende karakter is er door uw vertegenwoordiger voor gekozen om ten aanzien van de visserij-inzet binnen uw aangevraagde nieuwe Wnb-vergunning uit te gaan van de gemiddelde visserij-inzet per Natura 2000-gebied over meerdere jaren met daarbij de mogelijkheid om enige fluctuaties te behouden. Hierbij heeft uw vertegenwoordiger bovendien aangegeven dit gemiddelde op vrijwillige basis met 10% te reduceren ten opzichte van de periode 2013 t/m 2024. Dit is dus de grondslag van uw aanvraag op dit punt.

Ik acht de gekozen benadering van het werken met een gemiddelde over de afgelopen twaalf visjaren valide; zij doet recht aan het dynamische karakter van deze visserij, mede omdat zij direct gerelateerd is aan de daadwerkelijke realisatie van 'ecologische visuren' in de periode waarover, qua kennis en inzichten rondom de (mogelijke) effecten op de relevante Natura 2000-waarden, de bevindingen en analyses zoals weergegeven in de PB, zien.

Daarnaast heeft u verzocht om meer flexibiliteit in de toekomstige realisaties van de ecologische visuren door een procentuele uitloop van 120% van dit gemiddelde maximaal mogelijk te maken. Ik acht die behoefte valide en heb hiertoe een systematiek in de vergunning opgenomen. De visserij mag in die systematiek in haar totaliteit, in afzonderlijke tijdblokken van telkens zeven jaar, nooit hoger zijn dan het gemiddelde van het aantal daadwerkelijk gerealiseerde ecologische visuren in de periode 2013-2024 (met daarover nog een extra vrijwillige reductie van 10%). Op deze wijze wordt enerzijds met zekerheid voorkomen dat de gemiddelde intensiteit van de garnalenvisserij (gemeten in ecologische visuren) toeneemt en worden anderzijds de resteffecten van de garnalenvisserij verder ingeperkt zodat een extra bijdrage wordt geleverd aan de gestelde instandhoudingsdoelen. In de betreffende vergunningvoorschriften wordt dit mechanisme (10% afroaming, 120% maximale uitloop) verder operationeel gemaakt en vastgelegd.

Van belang is om te benadrukken dat in eerdere natuurvergunningen (m.u.v. de laatste Wnb-vergunning) deze visserij in omvang nog niet eerder in termen van 'ecologische visuren' kwantitatief beperkt werd. Met het ditmaal expliciet door u, via uw vertegenwoordiger, zelf aanvragen van een specifiek aantal (collectief te realiseren) ecologische visuren beperkten de individuele vergunninghouders zich, als onderdeel van de gehele groep van alle Nederlandse aanvragers (los van de opdeling van deze groep vanuit de stikstoftoetsing), bij wijze van mitigatie, proactief in hun beschikbare gebruiksruimte.

Voor de groep van Belgische garnalenvissers gelden eigen maxima aan ecologische visuren per Natura 2000-gebied (zoals ook weergegeven in de PB).

Toezicht & handhaving 'ecologische visuren'

Reeds onder de laatste drie gedoogbeschikkingen alsmede opvolgend gedurende het tweede half jaar van 2025 en verder, worden de gerealiseerde ecologische visuren wekelijks in opdracht en verantwoordelijkheid van het Ministerie van LNVN, door WMR bijgehouden. Meer specifiek wordt bijgehouden hoeveel visuren per Natura 2000-gebied door de gehele groep van vergunninghouders gerealiseerd zijn.

De betreffende monitoring zal gedurende de looptijd van de onderhavige vergunning plaatsvinden in de zogenoemde 'Visserijmonitor'. De tussenstanden van de realisaties zullen via dit digitale platform ook beschikbaar zijn voor individuele vissers met een eigen account alsmede voor de Nederlandse Vissersbond, als zaakvertegenwoordigers van deze vergunninghouders. Tot het moment van operationeel worden van deze functionaliteit binnen de Visserijmonitor zal WMR haar monitoring hierop voortzetten; de wekelijkse realisaties zullen doorgemeld worden aan de Nederlandse Vissersbond.

Bij het gebruik van de data uit de huidige blackboxen wordt aangenomen dat de activiteit van 'vissen' op garnaal zich beweegt tussen de snelheidsrange 0,1-5,5 knopen. Hiertoe worden blackbox-data en VMS-en logboekdata van de afzonderlijke vergunninghouders benut. Met het in gebruik nemen van de blackbox conform NTA 8390:2025 zal naast de voorgenoemde snelheidsrange ook de netsensor een tweede parameter zijn voor het vaststellen van de activiteit 'vissen'.

Deze monitoring heeft dus expliciet betrekking op de gehele collectieve groep van natuurlijke personen en rechtspersonen met een vergunning onder de Wet natuurbescherming (m.u.v. de groep bedrijven en vissers die vertegenwoordigd worden door de Belgische Rederscentrale en haar eigen maxima aan ecologische visuren vergund krijgen).

Realisatie ecologische visuren onder de gedoogbeschikking

In de eerdergenoemde laatst geldende gedoogbeschikking is het navolgende als voorschrift opgenomen en vastgelegd, als volgt:

8. Gezien het gegeven dat in het onderhavige geval een gedoogsituatie geldt, mag tot het moment van vergunningverlening, maximaal 100% per Natura 2000-gebied van de in onderstaand overzicht in de laatste kolom genoemde maximale aantallen visuren gevist worden door het collectief van de in voorwaarde 1 genoemde natuurlijke personen en rechtspersonen. Dat maximum zal tevens voor het jaar 2025 gelden onder de aanstaande te verlenen natuurvergunning.

Omdat ervoor gekozen wordt niet met kalenderjaren maar met visjaren te werken, is in de bijlage waarin de diverse voorschriften in relatie tot de ecologische visuren zijn vervat, voor gekozen een specifieke bepaling hiervoor op te nemen. Daarmee vervalt de werking van het bovenstaand voorschrift uit de gedoogbeschikking.

6. STIKSTOFDEPOSITIE

6.1 Algemeen

In meer algemene zin merk ik op dat binnen de totale groep van vergunninghouders vallend onder de vertegenwoordiging van de Nederlandse Vissersbond een driedeling aan de orde is:

- a. Een groep vergunninghouders met een katalysator (ondergebracht in de onderhavige vergunning);
- b. een groep vergunninghouders die verklaard heeft te gaan saneren en uiterlijk tot een nader te bepalen datum (verbonden aan

de saneringsregeling) nog onder de onderhavige vergunning actief zal zijn (tevens ondergebracht in de onderhavige vergunning, in de lijst van vergunninghouders (bijlage 1) separaat gemarkeerd).

- c. een groep vergunninghouders die (vooralsnog of definitief) opteren voor niet-verduurzamen en daarom een individuele berekening en andersoortige benadering van hun stikstoftoets hebben gekozen.

De vergunninghouders in groep a en b zijn met hun deposities beoordeeld middels een stikstof-PB. Voor de vergunninghouders in groep a is een gemiddelde emissiewaarde als uitgangspunt genomen. De vergunninghouders in groep b zijn qua emissies en deposities doorgerekend op basis van hun feitelijke visuren in 2024 in combinatie met een meer theoretische (TNO-onderbouwde) emissiewaarde in combinatie met de actuele motorgegevens van de bijbehorende vaartuigen.

Desgewenst kunnen vergunninghouders uit 'groep c' gedurende de looptijd van de onderhavige vergunning de overstap maken naar 'groep a'. Daartoe geldt als vereiste dat zij zich daarmee ook committeren aan verduurzaming en dus qua eigen emissiewaarde binnen de aangenomen gemiddelde emissiewaarde blijven.

Ingeval vergunninghouders behorende bij 'groep b' ervoor kiezen alsnog niet te saneren, dan geldt plaatsing in 'groep c'. Dit vereist daarmee ook aanlevering van een individuele stikstofberekening. Desgewenst kunnen zij ook opteren voor deelname in 'groep a'. Dit vereist verduurzaming.

Collectieve stikstofberekening voor verduurzaamde vergunninghouders

De als bijlagen bij onderhavig besluit bijgevoegde bestanden met de rekenresultaten van AERIUS, geeft de hoogst berekende stikstofbijdragen op de relevante habitattypen en/of leefgebieden weer voor beide groepen van reeds verduurzaamde respectievelijk te saneren vergunninghouders.

Wanneer er sprake is van een (geringe) toename van de stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied, dan dienen de gevolgen van die toename te worden beoordeeld. Op basis van objectieve gegevens moet aangetoond worden dat in het specifieke geval is uitgesloten dat de relevante Natura 2000-gebieden daarvan significante gevolgen ondervinden. Middels een specifiek op het punt van stikstof aanvullende 'Passende Beoordeling' (hierna: stikstof-PB uiteenvallend in een separate PB voor de verduurzaamde groep vissers en een separate PB voor de saneerders) is beargumenteerd waarom, ondanks de middels AERIUS Calculator berekende jaarlijkse deposities op diverse beschermde habitattypen en leefgebieden van beschermde soorten, toch geen significante effecten zullen (kunnen) optreden.

Een project, zoals in casu ook de garnalenvisserij, hoeft niet bij te dragen aan vermindering van de stikstofbelasting, ook niet wanneer sprake is van een overbelaste situatie vanwege overschrijding van de KDW. De KDW is immers geen absolute grenswaarde voor het bepalen van de gunstige staat van instandhouding.

Bepalend is of de ontwikkelingen die dit project mogelijk maakt het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen al dan niet in gevaar brengen. Verder zal bij

de beoordeling van een toename van stikstofdepositie gekeken moeten worden naar de staat van instandhouding op dat moment. De effecten van de stikstofdeposities die al hebben plaatsgevonden, zullen zich daarin vertalen.

In de aangeleverde twee separate stikstof-PB's heeft niet alleen een beoordeling plaatsgevonden van de vegetatiekundige kwaliteit. Ook is o.a. gekeken naar de specifieke kenmerken van de afzonderlijke habitats, de instandhoudingsdoelen, het aanwezige areaal, de trend in kwaliteit en in areaal en de factoren die van invloed zijn op de kwaliteit. Tegen die achtergrond is beoordeeld of het projecteffect een zodanige verandering van biotische en abiotische factoren tot gevolg kan hebben, dat sprake zal zijn van een zodanige verandering in vegetatie, structuur of voorkomen van typische soorten dat dit een belemmering is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. De beoordeling van de stikstofgevolgen is naar mijn mening in de aangeleverde beide stikstof-PB's met de vereiste diepgravendheid verricht. De stikstof-PB in relatie tot de groep van saneerders (die niet zullen verduurzamen) heeft nadrukkelijk een tijdelijke gelding; de op die basis vergunde gebruiksruimte vervalt per 1 juli 2026.

Monitoring

Verduurzaamde groep vergunninghouders

De bij de onderhavige vergunning behorende individuele vergunninghouders zijn gehouden aan de invoer van de voorgenoemde AERIUS-berekening. Dit betekent ook dat in de voorgenoemde Visserijmonitor per Natura 2000-gebied gemonitord zal worden welke realisaties per Natura 2000-gebied, per jaar aan de orde zijn onder de looptijd van de onderhavige vergunning.

Een overschrijding kan aanleiding geven tot bestuursrechtelijk ingrijpen, omdat hogere realisaties in vis- en vaaruren (i.r.t. stikstof) niet afgedekt worden door de voorgenoemde stikstof-PB. Een gewenste grotere visserij impliceert de verplichting om een actualisatie/aanpassing van de stikstof-PB ter beoordeling en goedkeuring aan het bevoegd gezag (LVVN-Team Natuurvergunningen) voor te leggen.

Saneerders

De als bijlage bij onderhavig besluit behorende lijst met vergunninghouders bevat, op het moment van schrijven, 44 toekomstige saneerders. In de Aeries-berekening is evenwel gerekend met een aantal van maximaal 42 vergunninghouders onder deze categorie. In een specifiek hierop gericht voorschrift is daarom een wekelijkse meldingsplicht opgenomen om te borgen dat er op elk moment in tijd, maximaal 42 vergunninghouders actief zijn.

Het uiteindelijk niet kiezen voor een sanering conform de vereisten uit de saneringsregeling) betekent dat de betreffende vergunninghouder uiterlijk op een nader te bepalen datum (gekoppeld aan de definitieve bepalingen uit de vrijwillige saneringsregeling) dient te beschikken over een vergunning op grond van de 'collectieve stikstofberekening' (en dus daadwerkelijk verduurzaamd is) ofwel heeft gekozen voor een individuele stikstoftoetsing en dus is ondergebracht in die specifieke groep van individuele vergunninghouders. Zolang die onderbrenging nog niet formeel gemaakt is, is het vanaf een nog nader te bepalen datum voor de betreffende vergunninghouder niet toegestaan te vissen op garnalen in de betreffende Natura 2000-gebieden.

6.2 Heersend verkeersbeeld

Als algemene stelregel geldt dat de stikstofdepositie van verkeersbewegingen moet worden beoordeeld tot deze verkeersbewegingen in het heersende verkeersbeeld zijn opgenomen. Dit bevestigde de Raad van State (nogmaals) in een uitspraak van 1 september 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:1969).

In de Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator staat dat een algemeen criterium voor verkeer van en naar inrichtingen is dat de gevolgen hiervan niet meer aan de inrichting worden toegerekend wanneer het verkeer is opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Hierbij weegt ook mee hoe de verhouding is tussen de hoeveelheid verkeer die door de voorgenomen ontwikkeling wordt aangetrokken en het reeds op de weg aanwezige verkeer.

In de hierboven genoemde uitspraak van 1 september 2021 bevestigde de Raad van State – net als in de uitspraak van 19 mei 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:1054) – dat in stikstofberekeningen wat betreft het verkeer van en naar inrichtingen mag worden aangesloten bij de Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator. Dat betekent dat de stikstofdepositie van verkeersbewegingen moet worden beoordeeld tot de verkeersbewegingen in het heersende verkeersbeeld zijn opgenomen.

Met betrekking tot de stikstofdeposities ten gevolge van vaarbewegingen van en naar de locaties waar op garnalen wordt gevist, ga ik uit van het hierboven genoemde, ook op het land gehanteerde uitgangspunt, dat verkeersbewegingen die niet kunnen worden onderscheiden van het heersende verkeersbeeld niet worden toegerekend aan het project waarvoor een Wnb-vergunning wordt verleend). Zou voor scheepvaartbewegingen niet dezelfde lijn van redeneren worden gehanteerd, dan zouden projecten op water derhalve anders worden beoordeeld.

Voorgaande betekent dat vaarbewegingen die in de hoofdvaarwegen uitgevoerd worden om vanuit de havens uiteindelijk de visstekken in of buiten hoofdvaarwegen, te bereiken en opvolgend vanaf die visstekken (in of buiten hoofdvaarwegen) weer terug te keren in de havens niet toegerekend worden aan het onderhavige getoetste project. Het onderhavige project bestaat derhalve vanuit de stikstoftoetsing, meer specifiek, uit het vissen binnen de betrokken Natura 2000-gebieden (dus ook wanneer dit vissen in de hoofdvaarwegen plaatsvindt) alsmede het varen buiten deze hoofdvaarwegen (daar waar zij geen onderdeel meer uitmaakt van het heersend verkeersbeeld).

6.3 Toezicht & handhaving op de 'stikstofuren'

In het toezicht wordt vanuit de onderhavige vergunning aangehouden dat een garnalenvaartuig opgaat in het heersend verkeersbeeld vanaf een snelheid van 5,5 knopen. Het vissen op garnalen in de hoofdvaargeulen is onderdeel van het getoetste project en telt dus mee in de uren-realiserings in voorgenomen monitoring en dus het hierop uitgevoerde toezicht en eventuele handhaving. Datzelfde geldt, voor wat betreft alle betrokken Natura 2000-gebieden, voor alle

vaarbewegingen buiten deze hoofdvaarwegen alsmede voor het vissen buiten de hoofdvaargeulen. Als visactiviteit wordt elke snelheid tussen 0,1 en 5,5 knopen in het toezicht aangehouden. Die normstelling is gelijk aan de normstelling in relatie tot de monitoring van de 'ecologische visuren' zoals reeds hierboven besproken.

De navolgende activiteiten tellen daarmee mee in de stikstofuren-realisaties en het hierop uitgevoerde toezicht:

- het vissen op garnalen in en buiten de hoofdvaarwegen zoals gelegen binnen de betreffende Natura 2000-gebieden
- alle vaarbewegingen buiten deze hoofdvaarwegen (voor zover zij onderdeel uitmaken van een visreis).

Het daadwerkelijke aantal gemaakte vis- en vaaruren wordt vastgesteld op basis van de door de blackbox geregistreerde snelheden. Met de overgang naar de NTA-blackbox wordt middels de daarin onderscheiden factoren, de activiteiten varen respectievelijk vissen geregistreerd.

De garnalenvaartuigen zullen het eerste deel vanuit de haven en het laatste deel van een visreis richting de haven logischerwijs een lagere snelheid dan 5,5 knopen hanteren. Vanuit een gewogen gemiddelde van de hierop bekende praktijkkennis van de betrokken toezichthouders wordt aangenomen dat, gezien vanuit de fysieke havenmond, 300 meter aangenomen kan worden als het punt waarop de snelheid van 5,5 is bereikt (en dus meegevaren wordt met het heersend verkeersbeeld in de betreffende hoofdvaarweg). De binnen die voorgenoemde 300 meter gerealiseerde vaarbewegingen onder 5,5 knopen zullen niet aangemerkt worden als een visactiviteit in de hoofdvaarwegen. De voor het toezicht op deze vergunning ingerichte Visserijmonitor zal hierop conform deze lijn worden ingericht.

Visserijmonitor

Middels een hierop specifiek ingericht dataplatform (de 'Visserijmonitor') zal door de betrokken toezichthouders via de ontvangen blackbox-data (in combinatie met de logboekdata), toezicht gehouden kunnen worden op de realisaties in vis- en vaaruren per Natura 2000-gebied per jaar. Overigens heeft dit dataplatform ook een functie in het toezicht en handhaving op de diverse relevante gesloten gebieden en het vissen in/buiten Natura 2000-gebieden alsmede de monitoring van de 'ecologische visuren'. Middels de toestemmingsverklaring verklaart de vergunninghouder zich akkoord met het doorgeven van voorgenoemde data aan het betreffende platform.

Zowel de individuele vergunninghouders en hun vertegenwoordigers als de betrokken toezichthouders hebben op elk moment toegang tot de voorgenoemde Visserijmonitor. Vanuit dit platform is op afzienbare termijn inzicht te krijgen in de gerealiseerde ecologische visuren. Ook kan gemonitord worden of de vaar- en visuren vanuit de stikstoftoets in lijn zijn met de invoer in de AERIUS-berekening. De Visserijmonitor wordt tot uiterlijk 1 september 2026 gevoed met de blackbox-data van de huidige blackbox-systemen en vanaf die datum of zoveel eerder als mogelijk met de NTA-blackboxdata.

Voor hetgeen wordt verstaan onder hoofdvaarwegen en bijbehorende betonning zijn in het daarop gerichte voorschrift specifieke kaartlagen vanuit Rijkswaterstaat (als bronhouder) genoemd. Ook worden kaartlagen van de Hydrografische Dienst en de regelmatige Berichtgeving aan Zeevarenden (waar het de betonning aangaat) benut. Deze specifieke kaartlagen worden ten behoeve van het toezicht hierop in de Visserijmonitor actief gemaakt. Daar waar geen (voldoende) betonning aanwezig is en dus ook op deze kaartlagen ontbreekt, wordt gewerkt met maatwerk waarbij steeds gevalideerd is wat nog aangemerkt kan worden als 'vaarwegen waarin het heersend verkeersbeeld plaatsvindt'.

In een bijlage behorend bij onderhavig besluit is weergegeven welke aantallen vis- en vaaruren per Natura 2000-gebied jaarlijks voor het collectief van de bij de onderhavige vergunning behorende vergunninghouders (zijnde dus twee afzonderlijke groepen) als uitgangspunt zijn genomen voor de namens hen aangeleverde collectieve AERIUS-berekening.

De onderliggende 'stikstofvlakken' zoals onderscheiden in de aangeleverde AERIUS-berekening zijn weergegeven in zogenoemd 'gml.-bestanden'. Deze bestanden worden met een optelling van de relevante afzonderlijke vlakken naar totale afzonderlijke Natura 2000-gebieden, opgenomen in de Visserijmonitor ten behoeve van het toezicht.

Vanwege het slagvaardig toezicht op deze realisaties in vis- en vaaruren per onderscheiden Natura 2000-gebied geldt een geautomatiseerde constatering van maximale realisatie per Natura 2000-gebied.

Visserijmonitor & TBB's

De hiervoor genoemde Visserijmonitor zal tevens een functie vervullen in relatie tot het toezicht op de voor de garnalenvisserij niet toegestane (deels) gesloten gebieden. Het toezicht via de Visserijmonitor op de TBB's en (toekomstig) ook overige gebiedssluitingen wordt via de eigenstandig basis van het betreffende TBB zelf ondernomen. Wel worden de blackbox-data benut ten behoeve van het toezicht en handhaving op de TBB's en overige gebiedssluitingen.

De zogenoemde 'VisWad-gebieden' zoals expliciet door de aanvragers zelf vrijwillig uitgesloten in de vergunningaanvraag, vormen hierop een uitzondering en worden wel via de Visserijmonitor en vanuit de onderhavige vergunning gehandhaafd.

7. CUMULATIE

Ik ben van mening dat in de PB, ten aanzien van de eventuele cumulatieve effecten, een uitvoerige en afdoende analyse is uitgevoerd. De scope van de vereiste cumulatietoets wordt ingegeven door de scope van daadwerkelijk te verwachten effecten op de relevante instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van de aangevraagde en getoetste activiteit. Vanuit dat kader acht ik de reikwijdte van de aangeleverde cumulatietoets juist. Zij gaat uit van de daadwerkelijke potentieel significante effecten van de garnalenvisserij en beschouwt welke andere activiteiten of andere handelingen in de betrokken Natura-2000 gebieden op deze

zelfde instandhoudingsdoelstellingen een (cumulatief) effect mogelijk zouden kunnen sorteren.

8. CONCLUSIE

Met de, namens u, door uw vertegenwoordiger aangeleverde stukken en hieronder aan de vergunning verbonden voorschriften is de zekerheid verkregen dat de activiteit waarvoor de vergunning is aangevraagd, niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.

In de context van de geldende kaders, zoals o.a. vastgelegd in de voorgenomde Natura 2000-beheerplannen alsmede ter vastlegging van de door u eigenstandig aangedragen mitigerende maatregelen, verbind ik enkele specifieke voorschriften aan de onderhavige vergunning, ter borging van de bescherming van de relevante natuurwaarden en ter voorkoming van het kunnen optreden van significante effecten alsmede onder andere ter expliciete vastlegging van de door u in de collectief opgestelde PB aangenomen uitgangspunten.

Ik maak u erop attent dat u voor het kunnen benutten van de onderhavige vergunning ook moet kunnen beschikken over de tevens vereiste toestemming op grond van de visserijwet- en regelgeving.

Voorts: de onderhavige vergunning betreft louter een toestemming op grond van de Wnb en de daadwerkelijke inzetbaarheid ervan kan beperkt worden door toekomstige ontwikkelingen en beperkingen vanuit andere kaders.

9. LOOPTIJD & ACTUALISATIES

Ik acht het passend om de betreffende garnalenvissers, mede vanwege de door hen te plegen of reeds gepleegde investeringen in verduurzaming en nieuwe blackbox, een meerjarig perspectief vanuit de onderhavige vergunning te bieden. Daarom wil ik de wens van de vissers in om ditmaal een langjarige vergunning af te geven.

Wel merk ik daarbij op dat ik het daarbij van essentieel belang vindt om op regelmatige basis de nu voorliggende PB en stikstof-PB te laten actualiseren. Zulks op grond van de op dat moment best beschikbare wetenschappelijke gegevens en inzichten.

Ik verbind in dat verband een specifiek voorschrift aan de onderhavige vergunning waarin ik drie actualisatiemomenten verplicht. Daarmee sluit ik zoveel mogelijk aan bij de cycli van de relevante Natura 2000-beheerplannen, met een aanlooperperiode van een extra twee jaar om te synchroniseren met de momenteel lopende beheerplanprocessen voor de relevante Natura 2000-gebieden.

Op de drie actualisatiedocumenten zal een formeel instemmingsbesluit genomen worden; hierop staat daaraan voorafgaand gedurende zes weken inspraak open via de uniforme voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht).

10. VOORSCHRIFTEN & BEPERKINGEN

Ik verleen u een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de garnalenvisserij (en bijbehorende vaarbewegingen) in relatie tot de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone, Waddenzee, Voordelta, Vlake van de Raan, Oosterschelde en Westerschelde & Saeftinghe.

Ter bescherming van de in de betreffende Natura 2000-gebieden aanwezige beschermde natuurwaarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen:

Algemeen

1. De onderhavige vergunning ziet enkel op de uitvoering van de garnalenvisserij (en bijbehorende vaarbewegingen) met het sleepnet met inzet van een traditionele klossenpees of SeeWing in de Natura 2000-gebieden Waddenzee, Noordzeekustzone, Voordelta, Vlake van de Raan, Westerschelde en Oosterschelde. Het bordennet is binnen het vergunde visgebied tevens toegestaan, echter niet binnen de 'zones I t/m III' zoals benoemd in het vigerende TBB Noordzeekustzone.
2. Deze vergunning staat op naam van de individueel benoemde natuurlijke personen of rechtspersonen zoals vermeld in bijlage 1 bij dit besluit, zulks altijd in verplichte combinatie met de daarin opgenomen vermelding van het door deze individuele natuurlijke personen of rechtspersonen in te zetten vaartuig.
3. Voor de op de in het voorgaand voorschrift genoemde lijst separaat benoemde groep (van saneerders) vervalt op een nog nader formeel vast te stellen moment de werking van de onderhavige vergunning.
4. Activiteiten vallend onder deze vergunning worden uitsluitend uitgevoerd door (schriftelijk aantoonbare medewerkers van) de in voorschrift 2 genoemde natuurlijke personen of rechtspersonen: de vergunninghouder blijft verantwoordelijk voor de juiste naleving van voorschriften waaronder deze vergunning wordt afgegeven.
5. De vergunde activiteiten worden overeenkomstig de ingediende aanvraag en bijbehorende PB uitgevoerd, met inachtneming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften en beperkingen. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag en/of PB met de voorschriften en beperkingen in onderhavige vergunning, zijn deze laatste leidend.
6. Het voornemen tot het uitvoeren van een activiteit in afwijking van de onderhavige vergunning wordt schriftelijk gemeld aan de Staatssecretaris van Visserij, Voedselzekerheid en Natuur ter attentie van het Team Natuurvergunningen (hierna: het bevoegd gezag). Uitvoering ervan kan uitsluitend plaatsvinden na verkregen schriftelijke instemming van of namens dit bevoegd gezag.
7. Wanneer zich een incident voordoet, meldt de vergunninghouder dit met alle relevante gegevens onmiddellijk aan het bevoegd gezag. Een incident is in dit geval een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht, bijvoorbeeld wanneer onbedoeld vrijgekomen schadelijke stoffen een habitatype of habitat- of vogelrichtlijnsoort bedreigen.

8. Wanneer zich een incident voordoet, is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
9. De vergunninghouder volgt de aanwijzingen op die het bevoegd gezag geeft.
10. Alle correspondentie met betrekking tot deze vergunning kan per e-mail naar het mailadres natuurvergunningen@minlnv.nl worden ingestuurd.

Ecologische visuren-realisatie per Natura 2000-gebied (per kalenderjaar)

11. Onder de werking van de onderhavige vergunning wordt continu (op basis van data uit de blackbox-systemen en bij afwezigheid daarvan: VMS- en AIS data alsmede uit de elektronische logboeken) wekelijks (op basis van ruwe data) en maandelijks (op basis van schone data), in opdracht en verantwoordelijkheid van het Ministerie van LNVN, geregistreerd hoeveel 'ecologische visuren' per Natura 2000-gebied gerealiseerd zijn. Deze registratie heeft betrekking op de gehele groep van onder het voorschrift nr. 2 van de onderhavige vergunning genoemde natuurlijke personen en rechtspersonen met toevoeging van de activiteiten van de andere groep van vergunninghouders vallend onder de vertegenwoordiging van de Nederlandse Visserijbond.
12. Er zal een maximering per Natura 2000-gebieden aan ecologische visuren-realisaties gelden; de specifieke vergunningvoorschriften die hierop betrekking hebben zijn als separate bijlage bij de onderhavige vergunning gevoegd.

Voor garnalenvisserij gesloten gebieden

13. Er mag binnen het vergunde visgebied enkel gevist worden in de sublitorale delen van de betrokken Natura 2000-gebieden. Het sublitoraal bestaat in het kader van onderhavige vergunning uit de niet-droogvallende gebieden zoals aangegeven op de meest recente hydrografische kaarten van de Dienst der Hydrografie van het Ministerie van Defensie en zoals opgenomen in de Visserijmonitor.
14. Er mag tevens gevist worden in de niet-droogvallende geultjes in droogvallende delen zoals weergegeven op de meest recente hydrografische kaarten van de Dienst der Hydrografie van het Ministerie van Defensie. Deze bepaling zal ter plekke onder toezicht van de betrokken toezichthouders staan. De veldcontroles op deze bepaling zullen, waar noodzakelijk, door de toezichthouders gestaafd worden aan de hand van de gemeten waterdiepten ter plaatse en de waterstand bij laagwater in getijdentabellen.
15. Er mag niet gevist worden op sublitorale mosselbanken, mosselkweekpercelen en op locaties waarop een mosselzaadinvanginstallatie (de buitengrens van de onderscheiden mzi-kavels zijn leidend) aanwezig is. Elk van deze drie categorieën van ander mede-gebruik is opgenomen in de Visserijmonitor.
16. Ten aanzien van de sublitorale mosselbanken moet, aanvullend op het voorgaand voorschrift, een afstandscontour gehanteerd worden van 40 meter, gemeten vanaf de randen van de sublitorale mosselbanken.
17. De spuikommen van Den Oever en Kornwerderzand vallen niet onder de reikwijdte van de onderhavige vergunning. Het specifiek niet toegestane gebied is weergegeven in bijlage 5 van de onderhavige vergunning.

18. Uitvoering van de garnalenvisserij vindt uitsluitend plaats binnen het binnen de PB getoetste en vanuit de relevante wet- en regelgeving voor de garnalenvisserij formeel toegestane visgebied binnen de relevante Natura 2000-gebieden, waaronder het in acht nemen van de relevante Toegangbeperkende Besluiten zoals vastgesteld op grond van de Omgevingswet, Wet natuurbescherming of diens voorgangers.
19. Het op basis van de onderhavige vergunning genereren en benutten van locatie- alsmede visserij- en vaardata welke gegeneerd worden door het door vergunninghouder gehanteerde blackbox systeem zal tevens, via de Visserijmonitor, als bewijsvoering gehanteerd worden in relatie tot het door de vergunninghouder in acht nemen van o.a. de voorgenomde Toegangbeperkende Besluiten. Eventuele handhaving hierop verloopt eigenstandig via de onderliggende wettelijke regimes (dus o.a. de Toegangbeperkende Besluiten) en niet via de onderhavige vergunning.
20. In uitzondering op de voorgaande bepaling vindt het toezicht en handhaving op de in bijlage 4 weergegeven gesloten gebieden I en III (welke door de vergunninghouder expliciet niet zijn aangevraagd) wèl eigenstandig plaats op grond van de onderhavige vergunning. Deelgebieden I zijn permanent gesloten voor de garnalenvisserij, het deelgebied III Mepen-Krommebalg is gesloten voor de garnalenvisserij in de maand augustus, uitgezonderd het doorgaand vaarwater. Met doorgaand vaarwater wordt de betonde vaargeul in het betreffende III-gebied als begrenzing aangehouden.
21. Indien gedurende de looptijd van onderhavige vergunning gebieden in de betrokken Natura 2000-gebieden ingesteld en/of gewijzigd worden op grond van artikel 2.45 van de Omgevingswet dan dient de garnalenvisserij, waar aan de orde, in overeenstemming met dergelijke besluiten te worden uitgevoerd. Toezicht en handhaving vindt hierop rechtstreeks plaats op grond van het betreffende Toegangbeperkend Besluit (TBB). De werking van een dergelijk TBB gaat voor op de werking van onderhavige vergunning.
22. Het is in 'zone II' (zoals vastgelegd in het vigerende Toegangbeperkende Besluit Noordzeekustzone) toegestaan te vissen op garnalen met een traditionele klossenpees met zeeflap of een SeeWing-vistuig met zeeflap.
23. Het is in 'zone III' (zoals vastgelegd in het vigerende Toegangbeperkende Besluit Noordzeekustzone) toegestaan te vissen op garnalen met een traditionele klossenpees met zeeflap of een SeeWing-vistuig met zeeflap, als zijnde de 'best beschikbare techniek en visserijpraktijk garnalenvisserij'.
24. Aanvragen voor toelating van een ander vistuig en/of vistechniek in zone III dienen via de in bijlage 3 vervatte procedure te verlopen. Een eventuele uitfasering van de in het voorgaand voorschrift genoemde vistuigen binnen de looptijd van de onderhavige vergunning zal als formele wijziging op het onderhavige vergunningbesluit worden vastgelegd.

Uitvoering van de visserij

25. De houder van de onderhavige vergunning dient het bepaalde in artikel 11.6 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving in acht te nemen. deze zorgplicht vult de houder in ieder geval in door de navolgende bepalingen in acht te nemen:
 - a. het is niet toegestaan afval of materialen in het gebied achter te laten. Restafval dient te worden opgevangen en niet in het water terecht te komen.

- b. buiten het vaartuig is enkel het gebruik van geluidsapparatuur ten behoeve van veiligheid en communicatie toegestaan.
- c. de verlichting van de vaartuigen en apparatuur dient, ook wat de hoogte daarvan betreft, te worden beperkt tot hetgeen wettelijk verplicht is en strikt onvermijdbaar is in samenhang met de uitvoering van de bij dit besluit vergunde activiteiten.
- d. bij rustende grijze en/of gewone zeehonden op de aanwezige (droogvallende) platen, in het Natura 2000-gebied Voordelta minimaal 1.200 meter en in de overige Natura 2000-gebieden minimaal 1.500 meter afstand in acht te nemen. Mocht deze afstand niet realiseerbaar zijn, omdat bijvoorbeeld de geul onvoldoende breedte heeft, dan dient zo rustig mogelijk doorgevaren te worden, waar praktisch mogelijk aan de andere kant van de geul.
- e. wanneer tijdens de visactiviteiten exemplaren van rivierprik, zee-prik, spiering en/of fint worden bijgevangen, dan dienen deze exemplaren onmiddellijk weer teruggezet te worden.
- f. Het aan boord hebben van niet-bemanningsleden (te onderleggen middels een formeel arbeidscontract) en het gebruik van het schip en/of vistuig voor andere doeleinden dan beroepsmatige garnalenvisserij, is binnen de relevante Natura 2000-gebieden niet toegestaan.

Technische voorschriften

- 26. Voor wat betreft het formaat van de opgeviste garnalen, de maaswijdte en vangstsorteerapparatuur gelden de daarop gerichte bepalingen op grond van de (Europese) visserijwet- en regelgeving, met uitzondering van de bepalingen in onderstaande additionele voorschriften welke hierop prevaleren en onder het eigenstandig toezicht en handhaving vanuit de onderhavige vergunning vallen. Toezicht en handhaving voor al het overige vindt op grond van de voorgenoemde specifiekere technische wet- en regelgeving plaats.
- 27. Tijdens de visserij moet de zeeflap gedurende het gehele jaar worden gebruikt conform artikel 54 van de Uitvoeringsregeling zeevisserij en de uitvoeringsvorm zoals vastgelegd in artikel 12 van de EG-verordening 3440/84. Toezicht en handhaving op de naleving vindt exclusief plaats op grond van voorgenoemde visserijwet- en regelgeving in de periode van 16 november tot en met 14 april; daarbuiten vindt toezicht en handhaving plaats op grond van de onderhavige vergunning.
- 28. De vergunninghouders nemen de hiernavolgende bepalingen welke zien op de vrijwillig door de hen aangedragen additionele technische verduurzamingsmaatregelen in acht:
 - a. het gezamenlijk tuig-gewicht bedraagt maximaal 3.800 kilogram. Bepalend hierbij is het 'vrijhangende drooggewicht' van het vistuig. Het gewicht wordt bepaald door een weegschaal te bevestigen bij het punt waar de kabels samenkomen vanaf de boom richting visdraad (Hahnepot) en opvolgend het vistuig op te tillen door de vislier tot het moment dat alle onderdelen van het vistuig vrij in de lucht hangen.
 - b. de minimummaaswijdte bedraagt 22 mm. in de kuil van de netten (de laatste 150 rijen van de mazen). De maaswijdte wordt gemeten met een Omega-meter tussen de knopen en met gestrekte maas.
 - c. er geldt een minimummaat van de zeefwijdte van de spoelsorteertrommel van 6 mm.

- d. de maximale maaswijdte van de zeeflap bedraagt 60 mm.
29. Het gebruik van een brievenbusnet in plaats van de zeeflap is enkel binnen het Natura 2000 Waddenzee op grond van de onderhavige vergunning toegestaan en enkel in de maanden juni, juli en augustus.
30. Een eventuele tijdelijke kortlopende uitbreiding aan de voor- en/of achterkant van deze periode binnen het Natura 2000-gebied Waddenzee dient schriftelijk aangevraagd te worden, inclusief gedetailleerde bewijsvoering (foto's inclusief specificatie van de bewuste locatie(s)). Zulks ter verificatie van de toezichthouders van de LVVN Waddenunit; hun oordeel is leidend voor het verkrijgen van een eventuele kortlopende op naam gezette schriftelijke toestemming tot het eerder of later in tijd nog benutten van het brievenbusnet in gespecificeerde locaties in het Natura 2000-gebied. Deze schriftelijke toestemming zal in ieder geval geen toestemming geven voor een uitbreiding (jaarrond bezien) van meer dan in totaal 3 weken.
31. Voor een eventuele meer structurele uitbreiding van de vergunde periode waarin het brievenbusnet in het Natura 2000-gebied Waddenzee (of de andere Natura 2000-gebieden) ingezet kan worden, dient een deugdelijke ecologisch-inhoudelijke onderbouwing aangeleverd te worden welke gebaseerd is op de bevindingen uit (onder andere) wetenschappelijk begeleid veldonderzoek welke representatief is voor de beoogde bredere toepassing (in tijd en/of Natura 2000-gebied).
32. Een, in de context van het voorgaand voorschrift, hiertoe opgesteld onderzoeksplan dient ter instemming aan het bevoegd gezag voorgelegd te worden. Een dergelijke onderzoeksmatige visserij met een bredere inzet van het brievenbusnet vereist een separate toestemming op grond van de onderhavige vergunning en dient zo conservatief mogelijk van opzet te zijn qua deelnemers (indicatief: 3-5 vaartuigen) en zo representatief mogelijk qua vislocaties en/of bredere periode.

VMS & AIS

33. De vergunninghouder neemt de bepalingen inzake VMS en AIS van artikel 102 en artikel 103 van de Uitvoeringsregeling Zeevisserij te allen tijde in acht. Toezicht en handhaving vindt evenwel autonoom, op grond van die specifiekere technische wet- en regelgeving, plaats. VMS- en AIS data worden wel, waar relevant, (aanvullend) benut ten behoeve het toezicht op en handhaving van de onderhavige vergunning.

Huidig blackbox-systeem

34. De in bijlage 1 van deze vergunning vermelde vaartuigen beschikken tot uiterlijk 1 september 2026 over een volledig operationeel (niet NTA-gecertificeerd) blackbox-systeem waarin locatie en vaar- en visserij-activiteit geregistreerd wordt, meer specifiek, daar waar een door de betreffende vergunninghouder ondernomen vaar- en visreis geheel of gedeeltelijk zal plaatsvinden in Natura 2000-gebied en waar gevist wordt op (onder andere) garnalen. Dit systeem dient binnen de relevante Natura 2000-gebieden gedurende de vaar- en visreis operationeel te zijn.
35. De technische vereisten voor het voorgenoemd systeem staan vermeld in bijlage 6 bij deze vergunning. Deze eisen zijn ongewijzigd ten opzichte van de voorgaande Wnb-vergunning.

Blackbox-systeem conform NTA 8390:2025

36. Voor het mogen benutten van de onderhavige vergunning is vanaf 1 september 2026 een blackbox-systeem volgens NTA 8390:2025 vereist. De vergunninghouder dient vanaf 1 januari 2026 een aanschafbewijs beschikbaar te hebben voor de relevante toezichthouders; slechts met dat bewijs wordt tot 1 september 2026 gedoogd op het operationeel hebben van een blackbox-systeem conform NTA 8390:2025.
37. De NTA is raadpleegbaar via <https://www.nen.nl/nta-8390-2025-nl-331078>; een zelfverklaring van de betreffende fabrikant dat het betreffende systeem voldoet aan NTA 8390:2025 dient vanaf 1 september 2026 te allen tijde aan boord beschikbaar te zijn.

Blackbox-systeem voor kleinere vaartuigen

38. Ten aanzien van de in de lijst van vergunninghouders behorend bij onderhavige vergunning genoemde natuurlijke personen/rechtspersonen met een vermelding van vrijstelling van de verplichting tot het actief hebben van een blackbox-systeem geldt dat
- het vaartuig korter is dan 9 meter en/of;
 - het vaartuig niet afgedekt is of af te dekken is met een kap
- In een dergelijk geval kan volstaan worden met een werkend VMS-systeem met een pingfrequentie van éénmaal per 60 seconden of 120 seconden (overeenkomstig de NTA). Eventueel kan deze frequentie buiten de Natura 2000-gebieden op eenmaal per half uur worden ingesteld en in de Natura 2000-gebieden worden verhoogd. Deze instellingen zijn via het FMC van de NVWA mogelijk. Zonder de aanwezigheid en werking van een dergelijk systeem is het niet toegestaan de onderhavige vergunning te benutten. Van de betreffende vergunninghouder wordt aangenomen dat hij zich akkoord verklaart met het benutten van deze VMS-data voor het toezicht op de onderhavige vergunning alsmede voor het toezicht en handhaving op de diverse relevante gesloten gebieden en het vissen in/buiten Natura 2000-gebieden zulks middels de projectie van deze data op de Visserijmonitor.

Blackbox-verklaringen

39. De installatieverklaring in relatie tot de huidige blackbox is vormvrij, maar dient wel te allen tijde door het ingeschakelde installatiebedrijf voorzien te zijn van een datum en handtekening. Een achterliggend technisch dossier (inclusief de kenmerken van verzegeling) dient te allen tijde beschikbaar te zijn.
40. De individuele vergunninghouder geeft middels zijn toestemmingsverklaring in relatie tot zowel de huidige blackbox alsmede in relatie tot de blackbox conform NTA 8390:2025, de betrokken toezichthouders rechtstreeks toegang tot alle blackbox-data en primaire rapportages (vis- en vaartijden, vis- en vaarlocaties, vis- en vaarsnelheid en visserij- en vaaractiviteiten) alsmede met de projectie van deze data op de Visserijmonitor.
41. Enkel met een door het Ministerie van LNV geaccordeerde set van een installatieverklaring en toestemmingsverklaring in relatie tot de huidige black box kan onderhavige vergunning benut worden. Voor de toestemmingsverklaring is een standaardformulier 'toestemmingsverklaring' beschikbaar bij het vergunningverlenend bevoegd gezag.

42. De reeds ontvangen installatie- en toestemmingsverklaringen van de huidige blackbox-systemen behouden hun gelding, inclusief de verklaringen die in de context van de voorliggende vergunningaanvragen aanvullend zijn ingestuurd.
43. Ingeval de vergunninghouder reeds eerder een toestemmingsverklaring heeft afgegeven wordt deze, middels onderhavig vergunningbesluit, ook geacht betrekking te hebben op de registratie van de gerealiseerde vis- en vaaruren in relatie tot het toezicht op en eventuele handhaving van de maximaal jaarlijks toegestane vis- en vaaruren per onderscheiden stikstofvlak zoals vastgelegd als bijlage bij de onderhavige vergunning. Dit geldt tevens voor het gebruik van de data vanuit de blackbox conform NTA 8390:2025 waar zij benut worden voor voorgenoemd doel.

Calamiteitsprotocol

44. Ingeval van uitval van de huidige blackbox geldt het navolgende protocol:
 - a. Bij constatering op zee: onmiddellijke melding aan het Ministerie van LNVN middels een e-mail aan natuurvergunningen@minlnv.nl. Het vaartuig zal vervolgens via de andere beschikbare systemen gemonitord worden tot de afronding van de betreffende vaar- en visreis.
 - b. Opvolgend uitvaren na bovenstaande uitval-melding is slechts mogelijk na reparatie en melding van reparatie aan het Ministerie van LNVN middels een e-mail aan natuurvergunningen@minlnv.nl, zodat via andere beschikbare systemen niet meer gemonitord hoeft te worden.
 - c. Ingeval van verschoonbaar buiten werking blijven van de blackbox (bijvoorbeeld vanwege levertijd van een defect onderdeel) dient hiervan wederom melding gedaan te worden aan het Ministerie van LNVN middels een e-mail aan natuurvergunningen@minlnv.nl. Deze uitzondering geldt voor maximaal vijf werkdagen na ontvangst van de uitval-melding. Het vaartuig zal via de andere beschikbare systemen gemonitord worden tot afmelding van het buiten werking zijn van de blackbox door de vergunninghouder bij het Ministerie van LNVN middels een e-mail aan natuurvergunningen@minlnv.nl. Na de voorgenoemde periode van vijf werkdagen is een vaar- en visreis zonder een operationele blackbox niet toegestaan.
45. Bij het ontbreken van een signaal vanuit de blackbox kan door de betrokken toezichthouders niet geverifieerd worden of binnen de kaders van de onderhavige vergunning wordt gewerkt. Bij geconstateerd ontbreken, ontvangt de vergunninghouder vanuit de betrokken toezichthouder een eenmalige formele waarschuwing met een hersteltermijn. Na het vervallen van deze termijn en het desondanks ontbreken van voorgenoemd signaal, kan tot handhaving worden overgegaan. Hierop is alleen dan een uitzondering mogelijk wanneer de vergunninghouder zich kan beroepen op het 'calamiteitsprotocol'.
46. Ingeval van uitval of storing van het blackbox-systeem conform NTA 8390:2025 zal een geautomatiseerd signaal in de Visserijmonitor gegenereerd worden. Het vaartuig zal via de andere beschikbare systemen door het FMC gemonitord worden tot afmelding van het buiten werking zijn van de blackbox door de vergunninghouder bij het FMC. Na de voorgenoemde periode van vijf werkdagen is een vaar- en visreis zonder een operationele blackbox niet toegestaan.

Toezicht stikstof

47. In de relevante bijlage behorend bij onderhavig besluit is in twee verschillende tabbladen weergegeven welke toegestane aantallen vis-en vaaruren per onderscheiden stikstofvlak maximaal toegestaan zijn in een gegeven kalenderjaar voor het collectief van de in bijlage 1 bij deze vergunning genoemde twee afzonderlijke groepen van vergunninghouders. Deze aantallen zijn door het collectief van de onderscheiden twee groepen in vergunninghouders als uitgangspunt genomen voor de aangeleverde collectieve twee afzonderlijke AERIUS-berekeningen op basis waarvan voor wat betreft het onderdeel stikstof, een stikstof-PB is aangeleverd. Overschrijding van deze aantallen kan aanleiding geven tot handhaving (al dan niet in afwachting van een aanvullende stikstof-PB om alsnog additionele gebruiksruimte onder de onderhavige vergunning vast te leggen).
48. De vergunninghouder met inzet van een katalysator op een reeds geïnstalleerde motor is verplicht om de rapportage in te zenden van een erkend meetbedrijf of een gecertificeerd meetbedrijf waarin de meetresultaten van de daadwerkelijke emissies behorende bij het door hem/haar ingezette vaartuig (en zoals vermeld in bijlage 1 bij de onderhavige vergunning) zijn weergegeven. De metingen worden uitgevoerd conform de norm ISO 8178, testcyclus E3 of D2. De vergunninghouder met een TIER III-motor kan volstaan met overlegging van een af-fabriek meetrapport of motorcertificaat. Zonder overlegging van het voor de betreffende vergunninghouder relevante voorgenoemde document (in te sturen naar natuurvergunningen@minlnv.nl) heeft de vergunning geen gelding.
49. Het inleveren van een document zoals benoemd in voorgaand voorschrift van een ander schip vanwege aanwezigheid van een door de vergunninghouder verondersteld gelijke installatie is geheel op eigen risico van de vergunninghouder.
50. Wanneer een nieuwe motor en/of katalysator wordt geïnstalleerd c.q. een wijziging in een reeds geïnstalleerde motor en/of reeds geïnstalleerde katalysator wordt doorgevoerd danwel elke andere wijziging welke van invloed kan zijn op de emissies van het betreffende vaartuig, dan dient deze wijziging gemeld te worden bij het bevoegd gezag via natuurvergunningen@minlnv.nl. Het bevoegd gezag zal opvolgend aangeven of en zo ja welke aanvullende gegevens overlegd moeten worden.
51. In aansluiting op de voorgaande voorschriften wordt, waar aan de orde door of namens de betreffende vergunninghouder, de bij een verhoogde of verlaagde emissie behorende wijziging in toegestane aantallen vis- en vaaruren zoals opgenomen in de hierop gerichte bijlage bij onderhavig besluit, formeel aangevraagd. Deze wijziging dient uiterlijk tien werkdagen na in bedrijfname van de voorgenoemde installatie c.q. wijziging, als formele wijziging op voorgenoemde bijlage aangevraagd en vastgelegd te zijn.
52. De nieuw toegestane situatie zoals benoemd in voorgenoemde bijlage wordt middels een aanpassing in de betreffende kolom op deze bijlage geformaliseerd. Deze bijlage zal in een digitale omgeving met de vertegenwoordiger van de vergunninghouder gedeeld worden en aanpassing van de voorgenoemde kolom geschiedt dus op digitale wijze. Er zal versiebeheer actief zijn zodat op elk moment duidelijk is welke mutaties in de

- betreffende kolom voor welke vergunninghouder actief is gemaakt. Er volgt geen separaat besluit; de actuele versie van de betreffende bijlage is leidend voor toezicht en handhaving.
53. Voor de vergunninghouders vallend onder de groep saneerders: de vergunninghouder heeft een fabriekscertificaat van de betreffende motor te allen tijde beschikbaar voor de relevante toezichthouders. Ingeval een dergelijk certificaat niet beschikbaar is, dient opgaaf gedaan te kunnen worden van het bouwjaar en type van de betreffend motor in combinatie met de daarbij behorende NOx-emissiewaarde uit het relevante TNO-rapport.
54. Het vanuit voorgaand voorschrift overleggen van een fabriekscertificaat van een ander schip vanwege aanwezigheid van een door de vergunninghouder verondersteld gelijke installatie is geheel op eigen risico van de vergunninghouder vallend onder de groep saneerders.
55. Er kan door of in opdracht van de betrokken toezichthouder te allen tijde en zonder specifieke aanleiding, middels een steekproef, een meting van de feitelijke emissie uitgevoerd worden. Dit kan leiden tot een aanpassing (naar boven of beneden) van de toegestane situatie zoals opgenomen in de voorgenoemde bijlage, al dan niet onder verrekening (voor het betreffende kalenderjaar) van dan teveel gerealiseerde stikstofuren. De vergunninghouder is zelf verantwoordelijk voor het bij de zaakvertegenwoordiger van het collectief van vergunninghouders zoals opgenomen in bijlage 1 laten initiëren van de onmiddellijke aanlevering van een nieuwe AERIUS-berekening en/of stikstofuren-opgave (zoals vastgelegd in voorgenoemde bijlage) ingeval de gehanteerde gemiddelde emissiewaarde van de groep van vergunninghouders die verduurzaamd is, hoger is dan opgegeven.
56. De Nederlandse Visserijbond, als zaakvertegenwoordiger, doet elke week via natuurvergunningen@minlnv.nl een opgaaf van de 2 vaartuignummers die vanuit de groep van saneerders in de betreffende week, de vergunning niet zal gaan benutten.

Stikstof i.r.t. de Visserijmonitor

57. Het varen ('stomen') binnen de hoofdvaarwegen (mits aangemerkt als onderdeel van het heersend verkeersbeeld) maakt geen onderdeel uit van de registratie van de vis- en vaaruren in relatie tot de maximaal aantal toegestane vis- en vaaruren per onderscheiden stikstofvlak. Er wordt, werkende met ten tijde van de onderhavige besluitvorming actieve blackboxen, aangenomen dat er gevaren ('gestoomd') wordt wanneer het vaartuig een snelheid van 5,5 knopen of meer heeft. Snelheden tussen de 0,1-5,5 knopen wordt aangemerkt als vissen. De NTA-blackbox registreert eigenstandig middels diverse technische parameters de activiteiten 'varen' en 'vissen'.
58. Het actief hebben van de huidige blackbox en, verderop in tijd, een NTA-blackbox danwel de vergunninghouders die het, alternatief, is toegestaan enkel VMS actief te hebben, dienen gedurende de vaar- en visreis deze actief te hebben; ook wanneer geen gebruik gemaakt wordt van de onderhavige vergunning voor het vissen in de relevante Natura 2000-gebieden en in deze gebieden enkel binnen de hoofdvaarwegen (zie voorgaande relevante voorschriften) doorgevaren wordt als onderdeel van het vissen buiten de relevante Natura 2000-gebieden.

59. Voor de bepaling van hetgeen het meevaren met het heersend verkeersbeeld is in de hoofdvaarwegen (en dus niet meetelt in de stikstofuren-realisaties), wordt de reguliere RWS-betonning van deze hoofdvaarwegen aangehouden met een bandbreedte links en rechts van deze betonning van 50 meter. Daar waar geen of weinig betonning aanwezig is, is in de Visserijmonitor op basis van de feitelijke situatie en reguliere vaarverkeerbewegingen een specifiekere parameter ingebouwd.

Vergunninghouders

60. Ingeval van het in bedrijf nemen van een ander vaartuig dan zoals vermeld op bijlage 1 danwel een wijziging in het houderschap van deze vergunning wordt deze wijziging namens de betreffende vergunninghouder formeel en schriftelijk door de Nederlandse Visserijbond ingemeld aan het bevoegd gezag via natuurvergunningen@minlnv.nl.
61. De betreffende wijzigingen zullen middels het toezenden van een formeel administratief wijzigingsbesluit (qua houderschap) en/of nieuwe versie van de relevante bijlagen geformaliseerd worden (vanuit voorgenoemd mailadres). Er zal versiebeheer hierop actief zijn. Dergelijke mutaties zullen met een frequentie van 1 x per maand door het bevoegd gezag worden behandeld en verwerkt (in de vierde week van een kalendermaand).
62. Elk verzoek om een wijziging in houderschap van de onderhavige vergunning dient vergezeld te gaan van een nieuwe toestemmingsverklaring welke door de opvolgende houder van de onderhavige vergunning ingestuurd dient te worden. Ook de installatieverklaring dient gewijzigd te worden ingeval de onderhavige vergunning (al dan niet tijdelijk) met een ander vaartuig dan initieel vergund, benut gaat worden. Ingeval op dat moment de NTA-blackbox inmiddels vereist is, dient de conformiteit aan de NTA-eisen geborgd te zijn.
63. Een wijziging welke van invloed kan zijn op de registratie door de huidige/NTA- blackbox van de vaar- en/of visactiviteit (bijvoorbeeld een nieuw net, een nieuwe schroef of een nieuwe lier) dient twee weken voor operationeel worden, gemeld te worden via natuurvergunningen@minlnv.nl. Waar noodzakelijk kunnen de betrokken toezichthouders een nieuwe ijking eisen; deze ijking is in ieder geval aan de orde ingeval van een nieuw net welke de vaareigenschappen zal beïnvloeden of bij installatie van een nieuw schroef. Deze ijking dient op initiatief en voor rekening van de vergunninghouders zelf aan de betreffende blackbox-leverancier verzocht te worden. De resultaten van de voorgenoemde ijking dient vijf werkdagen vóór het daadwerkelijk operationaliseren van de wijziging ter registratie gemeld te worden aan het bevoegd gezag (natuurvergunningen@minlnv.nl).

Toezicht & handhaving

64. De op bijlage 1 van onderhavige vergunning vermelde rechtspersonen of natuurlijke personen alsmede de in diens opdracht werkzame personen geven, overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht, alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder(s).
65. Vergunninghouder voert een fysieke en/of digitale administratie waarin alle op deze vergunning betrekking hebbende documenten en bewijsstukken ten aanzien de naleving van de voorschriften en beperkingen van deze vergunning zijn opgenomen.

Looptijd & actualisatieverplichting

66. De vergunning is geldig vanaf het moment van afgifte tot en met 31 december 2045. Alle relevante bij de onderhavige vergunning behorende documenten, maar in ieder geval de PB en stikstof-PB, dienen periodiek geactualiseerd te worden met de relevante best beschikbare wetenschappelijke kennis en inzichten. Hiertoe worden uiterlijk op 1 juli 2033, 1 juli 2039 en 1 juli 2045 actualisaties aangeleverd. Deze stukken vereisen een formele schriftelijke instemming vanuit het Ministerie van LNVN. De ontwerp-instemming en bijbehorende stukken zullen bij de onderhavige vergunning op de reguliere publicatiesites van het Ministerie ('PUC') en RVO geplaatst worden en staat open voor inspraak via de uniforme voorbereidingsprocedure. Opvolgend staat beroep en hoger beroep vanuit belanghebbende partijen open tegen het definitieve instemmingsbesluit.

TER INFORMATIE

Op grond van afdeling 4.1.1. van de Awb kan een verzoek tot wijziging van de vergunning worden ingediend.

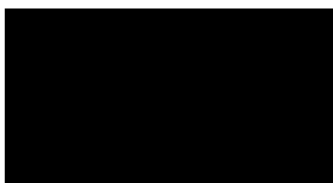
Op grond van artikel 5.4, lid 1 en lid 2, van de Wnb kan de verleende vergunning worden ingetrokken of gewijzigd.

Als de vergunninghouder handelt in strijd met de vergunning, kan op grond van artikel 7.2, lid 2, van de Wnb een last onder bestuursdwang worden opgelegd.

Conform artikel 5:32, lid 1, Awb kan een bestuursorgaan dat bevoegd is bestuursdwang toe te passen, in plaats daarvan aan de overtreder een last onder dwangsom opleggen.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
namens deze:

MT-lid Natuurvergunningen
Directoraat-Generaal Natuur en Visserij

Bijlagen

- Bijlage 1:** Vergunninghouders collectieve katalysatorvergunning
- Bijlage 2:** Passende beoordeling garnalenvisserij
- Bijlage 3:** Best beschikbare techniek visserijpraktijk
- Bijlage 4:** Vrijwillig uitgesloten visgronden
- Bijlage 5:** Uitgesloten visgebieden spuikommen Den Oever en Kornwerderzand
- Bijlage 6:** Technische eisen Black Box
- Bijlage 7:** Stikstof Passende Beoordeling
- Bijlage 8:** Stikstof Passende Beoordeling saneerders
- Bijlage 9:** Toelichting vlakberekening katalysatorvergunning
- Bijlage 10:** Interpretatie vlakberekening katalysatorvergunning
- Bijlage 11:** Aerius-berekening katalysatorvergunning
- Bijlage 12:** Aerius-berekening saneerders
- Bijlage 13:** Maxima stikstofuren katalysatorvergunning
- Bijlage 14:** Voorschriften & systematiek ecologische visuren NL
- Bijlage 15:** Nota van Antwoord garnalenvisserij 2025 ev

BEROEP

Bent u het niet eens met het definitieve besluit? Als belanghebbende kunt u hiertegen in beroep gaan. Bent u geen belanghebbende? Dan kunt u in beroep gaan als u op tijd een zienswijze heeft doorgegeven. Verschilt het definitieve besluit inhoudelijk van het ontwerpbesluit? Dan kunt ook in beroep gaan als u geen belanghebbende bent en geen zienswijze heeft doorgegeven.

U kunt uw beroepschrift **digitaal of via een brief** indienen.

Digitaal dient u in via het beroepschriftformulier:

<https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank>

U heeft hier een DigiD voor nodig. Let op: het digitale beroepschriftformulier is niet bruikbaar voor rechtspersonen of voor gemachtigden van rechtspersonen. Bedrijven als een besloten vennootschap (bv) of naamloze vennootschap (nv) en organisatie als een stichting of vereniging dienen hun stukken op papier in. Een eenmanszaak, vennootschap onder firma (vof) of commanditaire vennootschap (cv) kan de formulieren wel gebruiken. Zij kunnen inloggen met hun DigiD.

Via een **brief**. Vermeld in uw beroepschrift:

- uw naam en adres
- het besluit waartegen u in beroep gaat
- waarom u het niet eens bent met de beslissing van het bestuursorgaan
- wat de beslissing volgens u moet zijn

Dateer en onderteken het beroepschrift. Uw woonplaats is bepalend bij de vraag bij welke rechtbank u uw beroepschrift moet indienen. Heeft u geen woonplaats in Nederland dan is de zetel van het bestuursorgaan bepalend.

Via <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Contact#contactgegevens> kunt u nagaan bij welke rechtbank u uw beroepschrift moet indienen.

Stuur de stukken die belangrijk zijn voor de rechter mee met het beroepschrift. In elk geval:

- het besluit waartegen u beroep instelt.
- eventuele documenten en foto's waarmee u uw standpunt onderbouwt.

PUBLICATIE BESLUIT

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur maakt dit besluit openbaar op grond van artikel 3 van de Wet open overheid. Het zal onder anonimisering van de persoonsgegevens geplaatst worden op <https://puc.overheid.nl/natuurvergunningen>.